A°. 1827. | N°. 154.

LEYDSCHE COURANT.

MAANDAG | DEN 24 DECEMBER.

NOTIFICATIE.

BESCHRIJVING VOOR HET REGT OP DE PATENTEN EN HET PERSONEEL, VOOR DEN JARE 1828.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD LEYDEN, brengen bij dezen, naar aanleiding van een ontvangen besluit van Z. E. den Heer Staatsraad Gouverneur van Zuid-Holland, van den 6 December jl. N°. 1102/2080 D. B., (*Provinciaalblad* N°. 85) ter kennisse van alle de patentpligtigen binnen deze Stad:

Dat, met uitzondering der bedrijven, bedoeld bij de tabel N°. 16 der wet van den 6 April 1823, N°. 14, houdende wijzigingen en uitbreidingen van de Ordonnantie op het regt van patent, van den 21 Mei 1819, (*Staatsblad* N°. 34) de tijd der uitgifte van de door de patentpligtigen in te vullen verklaringen van aangifte, voor den jare 1828, wordt vastgesteld op den 2 Januarij van dat jaar, en dat de weder inzameling derzelve, tegen reçu, op den achtsten dag na de uitgifte zal geschieden.

Dat de Registers der patentpligtigen, op den 30 Jan. daaraanvolgende zullen gesloten worden, en er na dien tijd volstrekt geene verklaringen meer kunnen worden aangenomen.

Wordende ieder patentpligtige bij dezen herinnerd aan art. 18 der Wet op het regt van patent, van den 21 Mei 1819, inhoudende: „dat zij, die bij het aanbieden of „bezorgen der verklaringen van aangifte, of ook bij „het terughalen derzelve, mogten zijn voorbijgegaan, „zich niet mogen beroepen op een of ander begaan „verzuim, maar integendeel gehouden zijn om zorg „te dragen, dat de bij de Wet gevorderde aangiften, „verklaringen en aanvragen, welke ter invulling aan „het kantoor van den Ontvanger der directe belastingen," (op de Garenmarkt binnen deze Stad) „verkrijgbaar zijn, door in persoon of door hunnen gemagtigden, behoorlijk ingevuld, op den daarbij bepaalden tijd, terzelver plaatse moeten worden ingediend."

Alsmede aan art. 37 der voorschrevene Wet, houdende: „de aan het regt van patent onderhevige personen, welke, na afloop van den tijd, tot het „doen der aangifte bepaald, bevonden zullen worden „zich niet, of door valsche, onnaauwkeurige of onvolledige opgaven, niet *behoorlijk* van hunne verpligtingen ten aanzien der aangiften te hebben gekweten, zullen telken reize, wanneer hun verzuim „of overtreding wordt ontdekt, vervallen in eene „boete van niet minder dan 25, en niet meerder dan „400 guldens."

Dat met betrekking tot de schippers, schuitevoerders enz., in de tabel N°. 16 der wet, van den 6. April 1823 N°. 14, voorkomende, de eigenaren van schepen, schippers, schuitevoerders en alle zoodanigen, die de administratie hebben over eenige binnenschepen, schuiten en andere vaartuigen, gehouden zullen zijn, om zich van behoorlijk patent te voorzien. Dat, tot de door hen daartoe te doene schriftelijke aangaven zal worden gevaceerd ter Secretarij alhier, van den 2 Januarij 1828 tot en met den 15. dierzelfde maand, 's namiddags van 4 tot 6 ure, de Zondagen uitgezonderd, voor zoo verre dat beroep niet in den loop des jaars wordt aangevangen; wordende dezelve tevens uitgenoodigd, om de meetbrieven hunner vaartuigen mede te brengen, en alle die inlichtingen te geven, die van hun, betrekkelijk de vaartuigen, zullen worden gevorderd; — terwijl er na den 15. Januarij voorgemeld, geene verklaringen meer kunnen worden aangenomen, en de gebrekigen, bij ontdekking, zullen incurreren de boete, bepaald bij het 37. artikel der Wet, van den 21. Mei 1819, hiervoren omschreven.

Dat verder alle patentpligtigen, bij tabel N°. 7 en 8 der Wet, van den 21. Mei 1819 bedoeld, zijnde inlandsche en vreemde kramers, welke met kramen, stallen, tafels enz., hunne waren in herbergen, huizen, kamers of op publieke markten en kermissen uitstallen, mitsgaders de debitanten in loterijbriefjes, en alle handeldrijvende en als *Kooplieden* te belasten personen, welke hunne waren ter verkoop, hetzij in 't klein, hetzij in 't groot, te water of te lande met zich voeren, alsmede de ondernemers van openbare vermakelijkheden, in tabel N°. 15 genoemd, voor zoo verre alle die patentpligtigen in de *algemeene* beschrijving voor 1828 zullen moeten worden begrepen, gehouden zullen zijn zich, gedurende de geheele maand Januarij aanstaande, ter bekoming van hun patent, aan te melden ter Secretarij dezer Stad, 's voormiddags van 10 tot 12 ure, de Zaturdag en Zondag uitgezonderd; zullende er na dien tijd geene aanvrage meer worden aangenomen, behalve van de zoodanigen, die hun beroep of bedrijf na dien tijd aanvangen en alzoo in de bijzondere beschrijvingen worden begrepen, welke gehouden zijn, zich dadelijk bij dien aanvang van patent te voorzien.

Waarschuwende Burgemeester en Wethouders voornoemd, de belanghebbende en wel bijzonders *de schippers of schuitevoerders*, *kramers en de debitanten van loterijbriefjes*, alsmede *de ondernemers van spelen en vermakelijkheden*, zorg te dragen, dat zij hun beroep niet uitoefenen, ten zij voorzien van hun patent, en dat hetzelve niet zal worden afgegeven, dan nadat, hetzij voor het geheel of voor de verschenen termijnen, naarmate de patentpligtigen daartoe volgens de wet gehouden zijn, zij gebleken, dat de belasting is betaald, ten einde hetzelve, bij den eersten eisch daartoe gedaan wordende, terstond te kunnen vertoonen.

Wijders gelet hebbende op art. 51 en 52 der wet, van den 28. Junij 1822, Staatsblad N°. 15 op het *personeel*; — gezien den brief van den Ontvanger der directe belastingen dezer Stad, houdende aanvrage tot kennisgeving.

Maken bij deze, mede aan de inwoners dezer Stad, bekend:

Dat de Ontvanger der directe belastingen voornoemd, aan derzelver woningen van den 2. Januarij 1828 en volgende dagen, zal doen bezorgen een beschrijvingsbiljet, hetwelk inhoudt eene korte schets van de grondslagen der voornoemde belasting, zijnde:

1°. De huurwaarde; 2°. de deuren en vensters; 3°. de haardsteden; 4°. het mobilair; 5°. de dienstboden; 6°. de paarden; —

bij welk biljet, waarin deszelfs verpligting jegens 's Rijks schatkist, in betrekking tot de belasting, zal worden opgegeven, aan ieder' ingezeten, de noodige vragen dienaangaande ter beantwoording zullen zijn voorgesteld, ten einde hij hetzelve met de meeste naauwkeurigheid invulle, zonder zich te mogen refereren aan opgaven van het vorige jaar, in welk geval de biljetten niet zullen kunnen worden aangenomen, maar dadelijk teruggegeven; en dat bijaldien de biljetten acht dagen daarna nog niet in behoorlijke orde en volgens de wet ingevuld, ten kantore des Ontvangers zullen zijn bezorgd, de nalatigen alsdan zonder oogluiking zullen worden gestraft met eene boete van *f* 20, en bij verder verzuim met de boeten, bepaald bij art. 63 en 64 van meergemelde wet. Zullende de huiseigenaren, welke hunne huizen bij de maand of week aan anderen in huur afstaan, de beschrijvingsbiljetten van die huizen *zelf* moeten invullen, waartoe de huurders verpligt zijn, de aan hen uitgereikte biljetten dadelijk aan hunne huismeesters ter hand te stellen; terwijl bij nalatigheid in deze, men zich almede blootstelt aan de gevolgen, bij meergemelde art. 63 en 64 vastgesteld.

Dat acht dagen na de uitreiking van voormelde biljetten, dezelve, behoorlijk ingevuld, van de woningen der ingezetenen, van wege den Ontvanger, zullen worden afgehaald.

Dat de ingezetenen, welke bij de beschrijving geen biljet zullen hebben ontvangen, volgens art. 62 der wet verpligt zijn, binnen acht dagen na den tijd tot de ophaling vastgesteld, een biljet ten kantore des Ontvangers te doen afhalen, en behoorlijk ingevuld terug te bezorgen.

Eindelijk wordt tot narigt der ingezetenen, met betrekking tot de berekening van hunnen aanslag in de *deuren en vensters*, geadverteerd, dat de bevolking dezer Stad bedraagt tusschen 25000 en 50000 zielen.

Wordende een iegelijk mits deze aangemaand, zich ten stiptste naar de bovenstaande bepalingen te gedragen, ten einde, zoo veel hem betreft, de orde en naauwkeurigheid in de beschrijving van voormelde belastingen te bevorderen, en zich voor schade te wachten.

En opdat niemand hieromtrent onwetenheid voorwende, zal deze worden afgekondigd en aangeplakt alomme waar zulks te doen gebruikelijk is; terwijl een exemplaar zal worden medegedeeld aan den Ontvanger der directe belastingen, tot deszelfs informatie.

Aldus gedaan en gepubliceerd bij H. H. Burgemeester en Wethouders der Stad Leyden, op den 20 December 1827.

J. G. DE MEY.

Ter ordonnantie van dezelve,

P. A. DU PUI.

TURKYE.

KONSTANTINOPOLEN den 23 November. De Gezanten der bemiddelende Mogendheden, hebben, sedert de overgave hunner Nota van den 10den, bijna dagelijks aan het hotel van den Heer *Stratfort-Canning* conferentien gehad, zonder dat dezelve door eenig ander diplomatiek persoon werden bijgewoond, waarin men rijpelijk de nadere te doene stappen overwogen heeft, om de Porte de vredes-voorslagen te doen aannemen. De Porte heeft van hare kant, dag aan dag den Divan vergaderd, en scheen daardoor te willen bewijzen, dat zij tot vriendschappelijke schikkingen zoude kunnen komen, indien zij van den anderen kant vredelievende neigingen vond. Het was toen zaak om de Porte over hare ware belangens in te lichten. De Graaf *Guilleminot* nam op zich, om den Reis-Effendi te gaan spreken. Hij begaf zich den 14. bij de Porte, had met dezelve een lang gesprek, en scheen met de hoop van eene minnelijke schikking terug te keeren. Den volgenden dag had de Heer *Stratford-Canning* insgelijks eene conferentie met den Reis-Effendi. Hij moet ook in dien Minister de beste geneigdheid bespeurd hebben; ook den Heer *de Ribeaupierre* is deze gezindheid van den Reis-Effendi niet ontgaan, toen hij hem den 16den sprak. De drie Ministers zouden zich vooral toegelegd hebben, om de gebeurtenis van Navarino in een minder hatelijk daglicht te doen voorkomen, dan waaruit de Porte het tot nog

(*Het vervolg op den kant van deze bladz.*)

toe beschouwd had. Zij zouden daarin geslaagd, en een weinig tijd na die conferentien, de preliminaire punten der capitulatie getroffen hebben, indien de Kapitan-Bey, terzelver tijd van Navarino alhier aangekomen, de gemoederen door zijn verhaal van het gevecht niet van nieuws verbitterd had. Van dat oogenblik scheen de Porte tot hare eerste denkbeelden terug gekomen te zijn, en ofschoon zij den 17den de opheffing van het embargo bevolen had, heeft zij nogtans op geene andere voorwaarden, dan die in hare nota van den 8sten vervat, willen handelen. De drie Ministers waren dus in het geval van nog eene laatste poging te doen; zij lieten zich tegen den 24. bij den Reis-Effendi aanmelden. Dien dag hebben zij zich met groote plegtigheid naar het nieuwe paleis der Porte begeven, en eene conferentie van drie uren met het Ottomansche ministerie gehad. Tot nog toe is daarvan niets uitgelekt; men vleide zich echter met den besten uitslag. Binnen weinige dagen zal de vraag van vrede of oorlog stellig beslist zijn. Eenige uren vóór de conferentie der drie Gezanten met den Reis-Effendi, begaf zich de Sultan naar het nieuwe paleis der Porte, om dien Minister zijne instructien onmiddelijk mede te deelen.

BUCHAREST den eersten December. Tijdingen uit Konstantinopolen van den 25 November melden, dat men ten gevolgen van een Divan het besluit genomen had om met de Bondgenooten te handelen, en van nieuws de bemiddeling van Oostenrijk in te roepen. Deze tijding is hier en te Silistrien door Tartaren aangebragt.

[Volgens berigten van den *Spectateur Oriental*, waren de Gezanten der drie Verbondene Hoven, den 27 November nog te Konstantinopolen. De *Gazette de France* deelt, onder dagteekening van Parys den 18 December, den inhoud mede, van eenen bijzonderen brief uit Frankfort, den 14 dezer geschreven, volgens welken men aldaar daags te voren uit Weenen, de verzekering had ontvangen, dat de Reis-Effendi verklaard had, de onderhandelingen met de Gezanten dadelijk te willen beginnen. Van de tijding uit dezelfde plaats, vóór eenige tijd, door den *Constitutionnel* gemeld, en door ons medegedeeld, dat namelijk de preliminaire werkelijk getroffen waren, en er dien overeenkomstig een Congres te Ofen stond geopend te worden, waarop de verbondene Mogendheden en de Porte respectivelijk hunne Gezanten zouden zenden, om onder bemiddeling van Oostenrijk alle de moeilijkheden, die der geheele bevrediging van het Oosten mogten in den weg staan te vereffenen, hebben wij niets naders, voor of tegen gerept gevonden. Zij schijnt intusschen door de laatste tijdingen uit Konstantinopolen van den 25 November, te vervallen. Toen waren de Gezanten der drie verbondene Hoven nog steeds in die hoofdstad, en hadden veelvuldige onderhandelingen met den Reis-Effendi.]

NEDERLANDEN.

'S GRAVENHAGE den 20 December. In de bijeenkomst van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van heden, zijn de beraadslagingen over de begrootings-

(*Het vervolg op de volgende bladz.*)

wetten voor 1827 gesloten, en deze bij behoorlijke stemming aangenomen.

In die van gisteren (den 19den) was Zijne Koninklijke Hoogheid de Prins van Oranje tegenwoordig, en heeft de Heer *de Brouckere* gesproken over de noodzakelijkheid van het intrekken van het besluit van 1815, hetwelk hij *la loi de tendance* noemde. Hij oordeelde, dat die verordening, door de toenmalige omstandigheden gevorderd, thans niet meer te pas kwam, en allerminst in eene zoo vrije Monarchie, als die der Nederlanden. Hij meende, dat men schrijvers en drukkers konde noemen, welke er de slagtoffers van waren geworden. Hij verlangde ook eene herziening van de wet van 1816, betreffende het muntwezen, en eene verandering van de inhoudsbepaling van de gouden munt, en van den gulden, van welker gebreken, naar zijn oordeel, de naburen alleen voordeel wisten te trekken. Deze en nog andere bedenkingen, waaronder inzonderheid de voortduring van de belasting op het gemaal, noopten hem, om zich *tegen* de wet te verklaren.

De Heer *Tinant* klaagt over de overmatige belastingen in het algemeen, en kon zijne toestemming aan wetten, die dezelve handhaven, *niet* geven.

De Heer *van de Poll* heeft eenige tegenwerpingen, ten aanzien van zijn gevoelen omtrent de openbare werken, beantwoord, en trachten aan te toonen, dat de werken van het Zederik-kanaal en het kanaal van Terneuzen niet bewezen, dat dergelijke ondernemingen de toestemming der volksvertegenwoordiging niet behoefden; dat het eerste werk was ondernomen ten gevolge eener wet; het laatste, indien hij wel onderrigt was, ten gevolge eener voordragt van provinciale Staten.

De Heer *Rengers* heeft de wetten in de Fransche taal verdedigd en zich bijzonder beijverd, om aan te toonen, dat de godsdienstige verdraagzaamheid geenszins door de laatste conventie met den Paus wordt bedreigd, en dat aan de geestelijkheid in geenen deele een te groote invloed zal worden verzekerd. Hij hield zich overtuigd, dat de Bisschoppelijke zetels aan waardige Nederlanders zouden worden opgedragen, en vertrouwde te dezen op de wijsheid des Konings.

De Heer *le Hon* heeft over het Concordaat in den zin van den Heer *Rengers* gesproken, de verdere punten van verschil in het breede behandeld, en zich niet bepaald tegen de wetten verklaard, in de hoop op nog meerdere verbeteringen in het financie-wezen, waaronder hij rangschikte de opheffing van de belasting op het gemaal bij admodiatie, welke hij oordeelde, dat in eene personele belasting was ontaard.

De Heer *van Asch van Wyk* heeft de wetten verdedigd, hoezeer hij het beginsel van het Gouvernement, vooruitgezet in het antwoord op het punt der waterwerken aan het IJ en op het eiland Marken, niet goedkeurt.

De Heer *Beelaerts* zal tegen de wet stemmen, die de som bepaalt, welke in 1828 zal worden besteed tot aankoop en aflossing van schuld, omdat hij die wet niet volledig genoeg oordeelt; overigens heeft hij zijne toestemming aan de voordragten niet geweigerd, doch tevens menige bedenking, het algemeen bestuur betreffende, ontwikkeld. Hij heeft zijn verlangen te kennen gegeven, dat men nieuwe wetten mogt voorstellen op de onteigening ten algemeenen nutte; op de conflicten; dat men omtrent het hooger onderwijs tot de voorouderlijke gewoonten mogt terugkomen; de gedwongene studien afschaffen, en van de jonge lieden geene werkzaamheden vergen, aan welke zij niet konden beantwoorden, en waaruit het niet executeren der wet diende te volgen. Hij heeft almede de questie, wegens de verpligting der Bisschoppen, om trouw en onderwerping aan de grondwet te zweren, behandeld; lagere inkomende regten verlangd in het belang van den handel, en bedenkingen in het midden gebragt tegen de wet op de aflossing van de openbare schuld, om dat in dezelve geene splitsing werd gevonden van werkelijke en uitgestelde schuld.

De Heer *van Toulon* heeft de wetten verdedigd. De Heer *Clifford* is nog eens terug gekomen op zijn vorig advies en heeft op nieuw zijn verlangen te kennen gegeven, dat de werken van het kanaal van Marken niet mogten worden voortgezet, zonder dat dezelver nut en nadeel voor den handel van Amsterdam opzettelijk waren onderzocht, te eerder omdat er geen *periculum in mora* was.

De Heer *Dotrenge* heeft verklaard tegen de wetten te zullen stemmen. om dat hij dezelve *in massa* moest aannemen, of verwerpen; doch heeft tevens de genen, welke zich bevreesd maakten voor nadeelige gevolgen van het Concordaat, te dien aanzien trachten gerust te stellen. Het sluiten van het Concordaat bragt geene verandering in zijne wijze van zien; hij zal daarom niet uitroepen: *Vive le Roi, quand même!*

— In de bijeenkomst van heden den 20., heeft de Heer *Barthelemy* geantwoord, ten aanzien der openbare werken, en zijne meening te kennen gegeven, dat het Gouvernement dezelve konde ondernemen, zonder tusschenkomst van de Staten-Generaal, of van eenig ander gezag. Hij oordeelde, dat het artikel der grondwet, waarbij het toezigt over den waterstaat aan Z. M. den Koning wordt opgedragen, in dien zin moest worden verstaan. Het kanaal van Charleroi was, zoo ver de spreker meende te weten, door niemand verlangd geworden dan door hem alleen; terwijl er ook van geene zijde eenige bedenking tegen was ingebragt.

De Heer *Donker Curtius* heeft zijne gevoelens omtrent de geestelijke aangelegenheden nog nader in een Fransch advies ontwikkeld, en verklaard geenszins te willen weigeren de voorgestelde sommen ten behoeve van de R. K. Eerdienst, maar vrees te voeden voor de gevolgen van het Concordaat, en te dien aanzien ophelderingen te verlangen, ten einde zijne stem daarnaar te regelen. [Reeds bij de vorige bijeenkomst heeft deze spreker bedenkingen ontwikkeld, voorkomende in eene nota, gevoegd bij de aanmerkingen der sectien, in substantie inhoudende: „ dat, daar met den Heiligen Stoel een Concordaat is gesloten, waaraan door den Paus, bij eene bulle of allocutie, uitleggingen worden gegeven, welke strijdig schijnen met de grondwettelijke verordeningen des Rijks; — en daar de bestemming der bedoelde sommen niet bepaaldelijk wordt opgegeven, het, ondanks het volledig vertrouwen op de wijsheid van het Gouvernement, echter de pligt is van de Staten-Generaal, om mede te waken voor het behoud der grondwet, en te zorgen, dat geene uitgaven zullen worden toegestemd, welke zouden kunnen dienen ter vestiging en uitbreiding van een gezag, hetwelk geenszins met het constitutioneel verdrag in overeenstemming zoude wezen.]

De Heer *Metelerkamp* heeft verklaard niet te zullen spreken over het Concordaat, om dat die overeenkomst, door den Koning, uit kracht der grondwet gesloten, buiten den kring der bemoeijingen ligt van de Staten-Generaal. Hij heeft verder te kennen gegeven, de zeewerken niet te kunnen beöordeelen, en zich te dien aanzien te verlaten op de wijsheid van het Gouvernement, maar wel de vraag te willen onderzoeken, of en in hoe verre tot het ondernemen van dergelijke werken de tusschenkomst werd gevorderd der Staten-Generaal. Deze vraag heeft de redenaar ontkennend beantwoord; meenende, dat daartoe geene de minste aanleiding in de grondwet werd gevonden. Het kwam hem voor, dat de invloed van de Staten-Generaal op het al of niet ondernemen van openbare werken dan alleen konde gelden, wanneer men voor eenige onderneming den onderstand der schatkist verlangde; en dit was, naar zijn gevoelen, met de werken van Marken geenszins het geval, waaromtrent het Gouvernement had verklaard, dat geene gelden waren, of zouden worden gevraagd.

[In de zitting van den 18., had de Heer *van Crombrugghe*, het laatst in denzelfden zin over de zeewerken gesproken, en begrepen, dat de Koning zijne magt niet is te buiten gegaan.]

De Heer *de Gerlache* heeft nog eenige aanmerkingen gemaakt omtrent de vrijheid der drukpers, en de toepassing van het besluit van 1815 op die aangelegenheid; hij heeft in 't algemeen eene nieuwe wetgeving op 't stuk der drukpers verlangd. De Heer *le Hon* heeft die insgelijks verlangd, en geprotesteerd tegen de toepassing van een besluit, in tijd van oorlog tot stand gebragt, in den tegenwoordigen staat van vrede.

De Heer *de Secus* heeft gemeend, dat het thans de regte tijd niet is, om de bezwaren, welke men tegen de financiele wetten mag hebben, in 't breede te doen gelden; dat dit te pas zal komen bij de beraadslagingen over de tienjarige begrooting; dat hij alzoo de onderhavige wetten zal aannemen. in de hoop, dat men alsdan aanmerkelijke veranderingen zal voordragen. De Heer *de Roïsin* heeft in denzelfden geest gesproken.

Z. E. de Minister van Marine en Kolonien heeft de voordragten, wat zijn departement betrof, in de landtaal, verdedigd, en eene bedenking omtrent het muntwezen op het eiland Java beantwoord, met de verklaring, dat daar te lande eene bank zal worden opgerigt, in welke een groot deel der aldaar aanwezige koperen munt, als onderpand, zal kunnen worden nedergelegd, en alzoo, door uittegeven papier, buiten omloop gebragt. Omtrent de bedenkingen betreffende de West-Indische aangelegenheden, heeft Z. E. aangemerkt, dat de vrijhaven van Curaçao aanmerkelijke voordeelen belooft ten aanzien der nieuwe Zuid-Amerikaansche Staten; dat intusschen hare veiligheid ook eene genoegzame bevestiging vordert, Voorts heeft Z. E. het gewigt doen gelden van de verdere West-Indische bezittingen, inzonderheid in 't belang der stad Amsterdam, welke hij zoo gaarne tot vorige bloei en welvaart zag terug gebragt.

Z. E. de Minister van Binnenlandsche Zaken heeft de wet (*in het Fransch*) verdedigd, en de gronden, ten aanzien van het ondernemen van openbare werken, door den Heer *Metelerkamp* te berde gebragt, ontwikkeld. Tevens heeft Z. E. gezegd, dat de afdamming van het IJ nog geene besliste zaak was. Wijders heeft de Minister aangemerkt, dat de buitengewone aanvraag voor de behoeften van de R. K. Eeredienst, alle de inrigtingen in aanmerking nemende, welke uit de geslotene overeenkomst moeten voortvloeijen, niet te hoog berekend zijn; dat voor het overige voor de vrees, welke men omtrent de gevolgen dier overeenkomst heeft laten blijken, geene genoegzame grond bestaat, en dat het voorbehoud des Konings bij de afkondiging der bulle, zoo wel als de aanspraak, met welke Z. M. de tegenwoordige zitting der wetgevende vergadering heeft geopend, genoegzaam zijn, om alle angstvalligheid te dien aanzien uit den weg te nemen. De Heer *Donker Curtius* heeft daarop aangemerkt, dat des Ministers antwoord hem eenigermate gerust heeft gesteld, en doen besluiten zich voor de wet te verklaren.

Z. E. de Minister van financien heeft, in de landtaal, erkend, dat de tegenwoordige financiele wetgeving voor verbetering vatbaar is, en dat deze ook bij de regeling van het tweede tienjarige tijdvak een onderwerp van ernstige beraadslaging zal kunnen worden, en heeft voorts de regelmatigheid en eenvoudigheid van de comptabiliteit tegen de bedenkingen van den Heer *Fockema* verdedigd.

Bij hoofdelijke stemming is de wet op de aflossing der schuld aangenomen met 96 tegen vier stemmen; namelijk die der Heeren *Warin*, *van Alphen*, *Dotrenge* en *Beelaerts*.

De wet op de uitgaven is aangenomen met 77 tegen 23 stemmen. *Tegen* hebben gestemd de Heeren *van de Poll*, *G. G. Clifford*, *de Brouckere*, *Fockema*. *Warin*. *van Tuyll*, *Repelaer*, *Goelens*, *Backer*, *Maréchal*, *Reyphins*, *Tinant*, *Trentesaux*, *Corver Hooft*, *Sytzama*, *Faber*, *Dedel*, *de Langhe*, *van den Hove*, *d'Es ury*, *Cogels*, *Dumont* en *Dotrenge*.

De wet op de middelen ter bestrijking is aangenomen met 84 tegen 16 stemmen. *Tegen* hebben gestemd, de leden, welke zich tegen de voorgaande wet hadden verklaard, met uitzondering van de Heeren *van de Poll*, *van Tuyll*, *Repelaer*, *Backer*, *Dedel*, *d'Escury*

(*Het vervolg op de kant van deze bladz.*)

en nog een ander lid, welke voor de vorige wet had gestemd.

De aangenomene wetten zullen zonder resumtie naar de Eerste Kamer verzonden worden.

De vergadering is geadjourneerd tot den 16 Januarij.

LEYDEN den 23 December. Lord *Goderich*, schrijft men den 18 dezer uit Londen, die zich met lof aan het hoofd van het Engelsch Ministerie bevindt, verlaat hetzelve bepaaldelijk, hoezeer de Koning Zijn Lordschap, bij het aanbieden van zijn ontslag, uitgenoodigd had om dit nader in beraad te nemen. Wij zullen noch de geheime beweegredenen van den algemeen geachten Lord trachten te doorgronden, noch 's Konings keuze, in het benoemen van deszelfs opvolger, vooruitloopen.

— Het ontwerp van wet ter oprigting van een Regtbank van Eer, is den 8 December aan de Kamer der Gedeputeerden van Beijeren overgelegd; zij zal bestaan uit één openbaar Scheidsman en vier anderen, ter keuze der partijen te benoemen, en zal slechts vonnis vellen kunnen over het punt van genoegdoening, zonder oplegging van straf.

— In Spanje is het hoofd der bende *Escudéro*, de verbitterdste vijand der constitutionelen, en een groot voorstander van het absolutismus gevat en doodgeschoten. Dit zelfde lot heeft vader *Pugnal*, ongeacht de geestelijke voorregten, dadelijk na zijne gevangenneming, ondergaan. De Engelsche Gezant begeeft zich bij den Koning te Barcelona, en ingeval van langere afwezigheid van het Hof, zullen de andere Gezanten zich mede bij Zijne Maj. vervoegen.

MENGELINGEN.

GESCHIEDENIS DER OMWENTELINGEN IN *SPANJE* EN *PORTUGAL.*

(*Vervolg en slot van het Mengelwerk van Maandag den 17 December.*)

Het 18de Hoofdstuk van het in vorige Mengelingen van den 17 December vermelde werk des Pruissisches Overste Baron *von Schepeler*, heeft ten opschrift: *Opstand in Badajoz en Estramadura.* De geweldige gemoedsbeweging en daarna gevolgde opschudding in Estramadura, hoezeer ook in den beginne terug gehouden en beteugeld door het weifelen der hoogste Autoriteiten in die Provincie, deelde zich naderhand ook al spoedig mede aan het aangrenzende Portugal, en ook hier is het weder de mededoogenlooze wreedheid der Franschen. inzonderheid te Beja en Evora, welke door den schrijver als de hoofoorzaak der insurrectie, die nu weldra algemeen werd, beschouwd wordt, en die de meest onberekenbare moeijelijkheden ten gevolge had.

19. Hoofdstuk. Opstand in Alentejo, deze wordt ook almede aan dezelfde oorzaken toegeschreven.

20. Hoofdstuk. Opstand van Cividad Rodrigo. In het Noorden van Portugal, vormden zich aanvankelijk eene menigte *Junta's*, die alle een afzonderlijk zelfstandig

(*Het vervolg op de volgende bladz.*)

aanwezen, en van elkander onafhankelijk bestaan hadden; doch werd hier, door de Engelschen, de eenheid welhaast wederom hersteld.

21. Hoofdstuk. Gebeurtenissen te Lissabon, en beschikkingen (*dispositien*) van *Junot*, die ten gevolge dezer gebeurtenissen verordend werden, en toerustingen in het Noorden van Portugal.

22. Hoofdstuk. Landing der Engelschen; veldslag bij Vimeira en kapitulatie van *Junot*. Over de conventie van Cintra velt de schrijver een zeer gestreng oordeel; dat *Dalrymple* en *Burrard* dit verdrag hebben kunnen sluiten, verklaart de Overste *von Schepeler* voornamelijk, met de woorden des broeders van den bekende Generaal *Moore*, daaruit, dat de Britsche troepen nog niet op land-krijgstogten gehard en geoefend, en slechts tot het mede-ondernemen en ondersteunen van zee expeditien gebruikt; aan deze laatstgenoemde soort van togt meer bijzonder gewoon, daarvoor ook wel alleen maar berekend waren. De Engelschen beschouwden destijds Portugal nog als een eiland met eene vloot, en beide verschafte hun het verdrag van Cintra. Slechts met moeite werd den Franschen bij hunne inscheping een deel van den geroofden openbare en bijzondere eigendom weder afgenomen.

23. Hoofdstuk. Omwenteling in Asturie en Gallicie.

24. Hoofdstuk. Opstand in Oud Kastilie en Leon.

25. Hoofdstuk. Krijgsoperatien der Generaals *Cuesta* en *Blake*.

De spanning en oneensgezindheid die van den beginne af aan geheerscht hadden tusschen *Cuesta*, Kapitein-Generaal van Oud Kastilie, en den tot Opperbevelhebben in Gallicie benoemden Generaal *Blake*, gaf voornamelijk aanleiding tot het verliezen van den slag van Rio Secco. Beide die Generaals behoorden gelijkelijk inzonderheid tot diegenen welke onze Schrijver slagleveraars en slagverliezers noemt, zoo als dan ook in het algemeen de Insurgenten zich daardoor menig onheil op den hals haalden, dat zij altijd zich voorstelden om de Franschen in geregelde veldslagen te willen overwinnen.

26. Hoofdstuk. *Joseph Napoleon* te Madrid.

27. Hoofdstuk. Vervolg der gebeurtenissen in Valencia en Andalusien.

28. Hoofdstuk. Intogt der Spanjaarden in Madrid, en voorbereidende tot het bijeenroepen der Centrale Junta.

Volgens de begrippen der Provinciale Junta's had de Centrale Junta niets meer moeten zijn dan eene soort van Raad van State, ter zijde gesteld aan eene door haar te benoemen Uitvoerende Magt, alles in diervoege, dat de Provinciale Junta's de hoogste Wetgevende Magt, elke in haar gewest zoude blijven behouden, welke zij ook in geenen deele voornemens waren op te geven; doch de Centrale Junta stelde deze verwachting weldra te leur, en verklaarde zich zelve als de hoogste Souvereine magt over geheel Spanje en Indië.

30. Hoofdstuk. Het Spaansche legerkorps onder *La Romana* in Denemarken.

De manier en wijze waarop *La Romana* van de in Spanje uitgebarsten Insurrectie onderrigt werd, vindt men alhier op eene van de gewoonlijke traditie afwijkende wijze, maar daarbij tevens zeer uitvoerig en met alle bijkomende bijzondere omstandigheden medegedeeld.

Met de verwijdering van het korps van *La Romana* naar Engeland, eindigt dit eerste boekdeel. Naar de uitvoerigheid en de geheele inrigting van dit werk te oordeelen, zal hetzelve wel eene geheele rij van boekdeelen uitmaken. Dit worde echter geenszins als iets laakbaars bij dit onderwerp beschouwd, integendeel zal ieder onderzoeker der tijdsgebeurtenissen zich verheugen deze gewigtige en belangrijke epoque eindelijk eens op eene zoo hoogst geloofwaardige wijze toegelicht te zien. Juist het *detail* waarin alles voorgedragen wordt, is allermeest geschikt om menig verkeerd denkbeeld te rectifiëren, en hoeveel hier te bezigtigen was, en hoeveel hier reeds bezigtigd is, daarvan levert dit eerste deel reeds de doorslaanste bewijzen op. Tot hoeverre deze geschiedenis doorgezet zal worden, vindt men nog nergens uitdrukkelijk vermeld. Mogten het den Auteur zijne betrekkingen toelaten, om ook over de nieuwste omwentelingen op het Schier-eiland zijne beleerende opheldering mede te deelen! Een werk als dat van den Overste *von Schepeler*, hetwelk zoo regt eigenlijk uit het werkdadig leven te voorschijn komt, is in elk opzigt als een' ware aanwinst der historische Letterkunde van Europa te beschouwen.

NIEUWSTE REIS
DOOR DE
PAMPAS
EN DOOR DE
ANDEN
IN
ZUID-AMERIKA.

De Engelsche Kapitein *Head*, werd in het jaar 1824, door eene der talrijkste vereenigingen of handelmaatschappijen, welke zich in Engeland gevormd hebben, om de bergwerken der nieuwe wereld te ontginnen, naar Buenos-Ayres en Chili gezonden, om verschillende mijngroeven te onderzoeken en den arbeid der bergwerken te leiden. Hij reisde van Buenos-Ayres dwars door de Pampas naar Mendoza, van daar weder terug naar Buenos-Ayres, dan weder door de Pampas naar Mendoza, van daar over de Andes naar St. Jago de Chili, van uit welke plaats hij onderscheiden goud- en zilvermijnen bezocht, naar St. Jago terug keerde, wederom de Andes overklom en de Pampas ten vierden male pijlsnel doorreizende naar Buenos-Ayres terug keerde, van waar hij zich naar Europa inscheepte. Deze reis is grootendeels te paard en steeds in vollen galop afgelegd, en de waarnemingen die de reiziger gedurende dezelve maakte, zijn op iedere rustplaats door hem in geschrifte gesteld, en werden in den loop des verleden jaars, door den druk gemeen en algemeen, althans in Engeland en Noord-Amerika, bekend gemaakt, onder dezen titel: *Rough notes taken during some rapid Journeys across the Pampas and among the Andes, by Captain* F. B. Head; *London, by* Murray, 1826—27, *pag.* 309. 8°. Zelden hebben wij eene Reisbeschrijving gelezen die onderhoudender en met minder praetentie geschreven was, dan deze van den wakkeren Kapitein *Head*. Men kan het deze Reisbeschrijving hier en daar werkelijk aanzien, dat zij in galop ten papiere gesteld is, dewijl zij dikmaals uit enkele afgescheurde losse stellingen en woorden bestaat, andere plaatsen zijn breeder ontwikkeld. De schrijfwijze van den Kaptein is niet elegant en niet klassisch, maar levendig, origineel, en men zoude mogen zeggen schilderachtig. Wanneer hij bij zijn doortogt, of liever bij zijn doorrennen, niet alles, en misschien ook wel niet zeer veel te zien kon krijgen, zoo heeft hij doch de verdienste van slechts datgene te verhalen, wat hij werkelijk gezien heeft, en dat hij zulks den lezer met de grootste levendigheid voor oogen stelt.

Maar ook van den reiziger zelven geeft dit kleine boek een zeer levendig en gewis zeer gunstig beeld. Met eenen helderen blik en verstand, vereenigt hij de beminnelijkste ongedwongenheid, en onverstoorbaarste opgeruimdheid, goede luim en eene echte huma iteit, die helaas bij weinig reizenden, inzonderheid bij weinig Engelsche reizenden, te vinden is. De frissche levensmoed, waarmede hij over de onafzienbare steppen der Pampas, van zons-opgang tot zons-ondergang, juichende voort galoppeerde; tot zadel, den schedel van een' stier, en tot voedsel, rundvleesch met water gebruikende; in zijn' mantel gehuld, op den grond in de open' lucht rustende, een doode paardskop tot hoofdkussen hebbende, dus inslapende tot dat hem den anderen morgen, het vroege gekraai van een' haan, die zich op zijn hoofd geplaatst had, wekte, en hij zich van nieuws te paard zette, om weder 150 of 200 Engelsche mijlen voort te galopperen. Het lezen van zulk een niet denkbeeldig, maar waarlijk gebeurd reisverhaal, moet den knorrigsten en weekelijksten lezer een verfrisschende en versterkende gewaarwording verschaffen, en terwijl hij dit werkje tot de belangrijkste en onderhoudendst onderrigtende in zijne soort rekent, zal hij erkennen, dat de schrijver de beste en aardigste reis-compagnon onder de zon moet zijn.

Men zoude zich echter zeer vergissen, wanneer men dit werk als eene lektuur enkel en alleen voor vermakelijk onderhoud wilde beschouwen. Het behelst, wel is waar, noch over Buenos-Ayres, noch over St. Jago veel nieuws, maar daarentegen is Kaptein *Head* de eerste die ons van de Pampas en den Gauchos een levendig beeld geeft. Hoe gewigtig deze Gauchos die als halve centauren de uitgestrekte grasvelden (Pampas) van Zuid-Amerika bewonen, zijn, leert men hier beseffen, terwijl de Schrijver een levendig beeld van dezelven geschetst heeft, daar hij deze half wilde, half naakte ruiters, die wilde paarden berijden, in het juiste daglicht, en onder het ware oogpunt plaatst, en de gepastheid zijner bedenkingen hierbij, valt in de oogen, wanneer men indachtig wordt, dat uit deze aanwezige bouwstoffen eenmaal vroeg of laat de grootheid en kracht van Amerika zich moet ontwikkelen, wanneer men beproeft, om zich een beeld van den gang en de toekomende civilisatie dezer menschen te maken; ook over de wijngroeven dezer gewesten en over de oorzaken van het mislukken der op hare ontginning gevestigde speculatie vinden wij hier nieuwe en volkomen bevredigende ophelderingen, en daarbij ook menig problematiek punt opgelost.

Het volgende beeld schetst ons Kaptein *Head* van de Pampas: Deze vlakte is nagenoeg 900 mijlen breed, van Buenos-Ayres tot aan den voet der Anden; men ontmoet aldaar onderscheiden *streeken*, welke zich door hun klimaat en voortbrengsels van elkander onderscheiden. Van Buenos-Ayres vertrekkende, zijn de Pampas de eerste honderd mijlen lang met distels en klaver bedekt, de tweede streek brengt lang gras voort, en de derde, aan den voet der Cordilleras, is met groepen van laag boomgewas en struiken bedekt. De twee laatste streeken behouden het gansche jaar door bijkans hetzelfde aanzien. De boomen en struiken zijn altijd groen, het lange gras krijgt slechts in den regentijd eene bruinachtige kleur. De eerste landstreek daarentegen biedt naar gelang der verschillende jaargetijden, het afwisselendste gelaat aan. In den winter staan de bladeren en distelen in het weligste groen, en geheele vlakten gelijken naar een onafzienbaar veld met rapen. De klaver staat zeer schoon en groen, en de talrijke kudden van wild rundvee op deze heerlijke weide, leveren een schilderachtigen aanblik op. In het voorjaar verwelkt klaver en de bladeren der distels neigen zich naar den grond. Maar in minder dan eene maand tijds ontstaat er eene verassende verandering; de geheele oord wordt tot een weelderig groeijend woud van onmatig groote distelknoppen in vollen bloei, van acht tot twaalf voet hoog. Het pad is aan beide zijden belemmerd. het uitzigt volkomen belet, geen levendig wezen is er te zien en de distels zijn zoo dik en staan zoo digt, dat zij daardoor boven en behalve de stekels een ondoordringbaar bosch vormen. De plotselijke wasdom dezer planten, is waarlijk hinderbaar, men kan zich wezenlijk de mogelijkheid voorstellen, dat een vreemd leger, onkundig van het terrein, zich door deze distels zoude kunnen ingesloten vinden, voor dat het tijd had dit oord te verlaten. Maar ook even zoo plotselijk verliezen deze distelen hare frisheid en groen, zij laten het hoofd hangen, de bladeren verdorren, de stengels worden zwart, en versterven, en kletteren in den wind tegen elkander, tot dat een heftige Pampero (Westenwind) dezelve op den grond werpt, waar zij weldra vernield worden en verdwijnen.

De grasrijke landstreek van de Pampas, is 500 tot 600 mijlen zonder struik of boom. De boschrijke streek is even zoo merkwaardig. De boomen staan niet digt bij

(*Het vervolg op de kant van deze bladz.*)

elkander, maar zoo dat men in alle rigtingen door dezelve henen kan galopperen. De jonge boomen groeijen met frisch groen op, andere staan in hunne volle kracht, en lang ziet men te vergeefs naar eenig teeken van verval of verouding in deze vegetatie om, terwijl de oudste boomen terwijl zij allengs afsterven en aangevuld worden, achter een scherm van jonge telgen verborgen worden.

De rivieren doorstroomen deze onmetelijke vlakte in rustigen loop en het geheel vertoont zich in zulk eene oorspronkelijke orde en natuurlijken rijkdom, dat wanneer steden en millioenen van bewoners plotselijk over deze oppervlakte verdeeld konden worden, de lieden niets zouden te doen hebben, dan hun vee op de weide te drijven, en zonder verdere voorbereidingen zoo veel land te beploegen als zij noodig hebben.

De Winter is in de Pampas zoo koud als omtrent de November-maand in Engeland. In den Zomer is de hitte drukkend. In de streek van bosch en gras, is de lucht zeer droog en er valt slechts weinig dauw. In de streek der distels is de lucht vochtig. De Pampas worden door enkele verstrooide herders, die hun verblijf in ellendige hutten houden, bewoord. Deze, Gauchos genaamd, brengen hun geheel leven, den korten slaap slechts afgerekend, te paard door. Reeds in zijn vierde jaar helpt de jonge Gaucho het wilde rundvee in den Corral drijven, en wilde paarden opvangen. De sporen en de *Lazo* maken schier het eenige huisraad, het eenige werktuig dezer lieden uit. Wanneer het kind nog ter naauwernood regt op zijne beenen staan kan, werpt hij den lederen slinger of vangriem (*Lazo*) reeds naar honden en katten uit, en de knaap weet reeds den wilden in het volle rennen den vangriem om al zoodanig deel des ligchaams te werpen als hij goedvindt, en hem daarmede op den grond te trekken. In de hutten is geen ander huisraad dan eenig ossenschedels, die als stoelen en als bedkussens gebruikt worden. Maar wij verwijzen, wegens meerdere bijzonderheden dezer wonderbare lieden, en hunne levenswijze, naar het werk zelve. Kaptein *Head* schijnt aan die stoutmoedige ruiters en jagers een bijzonder goed hart toe te dragen, en de enkele trekken van zijn zamenleven met hen, zijn ten hoogste vermakelijk. Velen hunner, zegt hij, stammen af uit het beste bloed in Spanje; hun omgang heeft iets zeer deftigs (*they possess very Good Manners*) en dikwijls zeer edele gevoelens. Hun leven is wild, maar aanlokkelijk. Zij bewonen meestal dezelfde hut, in welke zij geboren zijn, en waarin hunne voorouders geleefd hebben.

De gevaarlijkste vijand der menschen in deze steppen, is eene soort van Das, *Biscacho* genaamd, die tot eenen zeer verren afstand den grond ondergraaft en uitholt, zoodat de grootste ervarenheid des ruiters daartoe behoort om niet met het paard daarin te zakken, of neder te storten; 's avonds zitten die *Biscacho's* voor hunne holen en zien er zoo wijs uit als of zij moraliseerden. Zij zijn de ernstigste dieren, zegt Kaptein *Head*, die mij immer voorgekomen zijn, en zelfs de jongere onder hen, hebben grijze koppen en snorbaarden en zien er steeds ongemeen peinzend en, om zoo te spreken, achtbaar uit. Gedurende den dag worden hunne holen bestendig door twee uilen bewaakt, die bestendig op

(*Het vervolg op den kant van de volgende bladz.*)

hunne posten zijn. Wanneer men bij deze voorbij 'galoppeert, kijken zij gestadig eerst den vreemdeling aan die voorbij rijdt en dan weder elkander, en bewegen dan hunne antiquarische koppen op eene geheel komieke manier, tot dat men hen al te nabij komt, dan behaalt de vrees de overwinning over hunne houding vol waardigheid en deftigheid en dan rennen zij zoo hard zij maar kunnen naar binnen tot in de binnendste deelen van des Biscacho's schuilhoek.

Uit de zeer belangrijke berigten welke Kapitein *Head* aangaande de mijn-groeven in Chili en in de landstreek van Mendoza geeft, wordt blijkbaar, dat aan eene meer voordeelige bearbeiding derzelve naar eenige andere nieuwere manier, dan de oude Spaansche, groote ja onoverkomelijke zwarigheden in den weg staan, en dat al die Engelsche speculatie zonder de geringste kennis van zaken en plaatsen ondernomen zijn.

De mijngroeven liggen midden in onafzienbaren kale gebergten, zonder water en zonder houtgewas, eenige honderde mijlen verre weg verwijderd, zonder ander toepad, dan zulke, die hoogstens voor muilezels ganbaar zijn. Aan het gebruikmaken van stoomwerktuigen, is dus geheel niet te denken, maar ook dan zelfs, wanneer zulks met onmetelijke kosten mogelijk te maken was, zouden die werktuigen slechts bij zulke mijngroeven van eenig nut kunnen zijn, welke met water gevuld zijn, hetwelk bij de minsten het geval is. Maar nu is geene dezer groeven rijk genoeg om ook slechts eenigermate zulke verbazende onkosten te kunnen goed maken. Met regt heeft men den Spanjaarden het verwijt gedaan, dat zij duizenden en duizenden in de bergwerken opofferden, maar Kaptein *Head*, toont onwederlegbaar, dat alleenlijk op deze wijze, de bergwerken met voordeel, bewerkt konden worden, dat is, dewijl men het leven der arbeidslieden voor niets telde en arbeid genoegzaam om niet had. De voortzetting van dit systema is thans gelukkigerwijze onmogelijk geworden, maar juist ook daarom kan Europa nu voortaan op een verder toevoer van edele metalen uit deze, en de meeste Amerikaansche mijngroeven, geene rekening verder maken.

ZEE-TIJDING.

Sedert onze laatste zijn in Tessel binnengekomen C. de Wit, van St. George Delmina.

De brik den 17. dezer gemeld in de Eijerlandsche gronden gestrand, is, niet zoo als men gezegd had, eene Amerikaansche, maar eene Engelschen, genaamd *the Science*, Kapt. W. Allen, van Londen naar Hamburg; de equipage, in 7 man bestaande, is, benevens de vrouw van den Kapt., met de boot op Vlieland aangekomen. Volgens rapport van den Kapt. zat het schip vol water en men wist nog niet of van de lading zou kunnen geborgen worden. Volgens later berigt, is hetzelve verbrijzeld en van de lading zijn 6 balen hop en 2 kistjes drogerijen aangespoeld.

De schepen *de Vrouw Maria*, Kapt. A. M. Noorbeek, van Rotterdam naar Batavia, en *Emma Susanna*, Kapt. B. Bolland, van Bremen naar Port au Prince, zijn den 11 December te Ramsgate binnengeloopen; het eerste met schade aan het braadspil.

Arrivementen: Te Rio de Janairo Kapt. C. van der Hoeve, van Antwerpen; te Marseille J. R. Bossinga, van Amsterdam; te Lissabon M. Knudsen, van Antw.

137ste KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.

VIERDE KLASSE.

33ste Lijst, N°. 30363, een prijs van *f* 2500.
34ste „ Geene.
35ste „ N°. 25996, *f* 1000.
36ste „ „ 24400, *f* 1000, en 23064, eene premie van *f* 2500.

*** Heden overleed alhier tot innige droefheid van deszelfs kinderen, behuwd- en kinds-kinderen, onze geliefde en achtingswaardige Vader en behuwd-Vader JAN HENDRIK VAN DAMME, in den gezegenden ouderdom van ruim vijf en tachtig jaren. Dienende dit tot kennisgeving aan de vrienden en bekenden.

LEYDEN den 19 December 1827. — TEUNIS VAN 'T HOOFT, M. E. VAN 'T HOOFT, geb. VAN DAMME.

*** Onze hartelijk geliefde Moeder en Schoonmoeder, CORNELIA TIELE, *Weduwe* van den Heer DAVID DU MORTIER, eindigde heden haar voor velen zoo nuttig, en ons zoo dierbaar leven, na langdurig lijden en toenemende verzwakking, in den ouderdom van bijkans *acht en zestig jaren.*

LEYDEN den 20 *December* 1827. — P. C. VAN MARLE. F. A. VAN MARLE, *geboren* DU MORTIER.

*** Heden overleed, na eene kortstondige ziekte, Vrouwe ANNA MARIA DOROTHEA LUZAC, Weduwe van den Wel-Ed. Gestr. Heer Mr. L. S. LE JEUNE, in den ouderdom van zes en zeventig jaren.
LEYDEN 22 December 1827.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

Amsterdam den 22 December 1827.

Holland,	Werkelijke Schuld	2½ pCt.	*f* 52¼	a 52¾
	Rest. Uitgestelde dito		- 13/16	a 7/8
	Kans-Biljetten		- 17¾	a 18¼
	Stellen van uitgeloten dito		- —	a —
	Amortisatie-Sijndic.	4½ pCt.	- 96½	a 97
	Domein Losrenten	2½ „	- 91¼	a 91¾
	Handel-Maatschappij	4½ „	- 86¾	a 88
Frankrijk,	Inschrijving Grootb.	5 „	- —	a —
	Dito op dito	3 „	- 67¾	a 69
Rusland,	bij *Hope en Comp.*	5 „	- 99½	a 100
	Ins. op 't Grootb.	6 „	- 50¾	a 52
Pruissen,	Obl. Neg. Londen	5 „	- 107	a 107½
	dito in Londen van 1822		- 107	a 107½
Spanje,	Obl. bij *Hope en Comp.*	5½ pCt.	- 20¾	a 21
	Nieuwe geldl. van 1822		- 9¾	a 10¼
Oostenr.,	Obl. bij *Gollen Comp.*	5 „	- 77½	a 76½
	dito	4 „	- 62¾	a 63½
	Certificaten	2½ „	- 41½	a 42
	Neg. Metaliek	5 „	- 86½	a 87

*** VERKOOPING *in de Stads Bank van Leening* te Leyden, op Dingsdag den 15 Januarij 1828, des voormiddags ten 10 ure precies, van VERSTANE PANDEN, als van: Juweelen, Goud, Zilver en Horologien, beleend in de maand Junij 1826, en van Wollen-, Lirnen- en andere, zoo gemaakte als ongemaakte GOEDEREN, beleend in de maand September 1826.

Voorts dient tot narigt der belanghebbenden, dat alle de voorsz. Panden, welke daags te voren, des voormiddags van 10 tot 's namiddags ten 2 uren, voor een ieder te zien zijn, niet later zullen kunnen worden gelost of afgedaan dan uiterlijk op den 5 Januarij 1827.

Zegt het voort.

*** *Kommissarissen* en *Directeur* van het NEDERLANDSCH *BRAND-WAARBORG-GENOOTSCHAP*, berigten hiermede: dat de Rekening en Verantwoording der *Afdeeling voor Koopmanschappen*, over het afgeloopen Genootschaps-jaar, door hen is voorgelegd aan de Wel-Edele Heeren:

DE BURLETT ET PIERSON,
G. F. DORPER,
OOSTER EN C°.,
GT. OTTEN,
EN
J. H. RUPE EN ZOON.

welke dezelve hebben nagezien en goedgekeurd, alsmede, dat geene Brandschade plaats gehad hebbende, de Interessen, uit de Beleeningen voortgesproten, in de Reserve-Kas overgebragt en Deelhebberen dus wederom voor slechts 1/10 pCt. Administratie-kosten zijn verwaarborgd geweest; blijvende gemelde Rekening en Verantwoording nu nog zes weken ter visie van Deelhebberen liggen, ten huize van den *Directeur*, op den Groenenburgwal, N°. 2.

Amsterdam 20 December 1827.

A. HORSTMAN,
P. J. AMESHOFF, } *Kommissarissen.*
J. PASSAVANT.
J. G. GEORGY, *Directeur.*

De Inschrijvingen in voormelde Genootschap, geschieden te Leyden bij den Heer P. HEMELRYK, en te Oudshoorn bij den Heer S. PIEK.

*** Wordt geadverteerd: dat op het Rekest aan den Koning gepresenteerd door EMANUEL LEVY GOUDSMIT en JOËL VAN RAALTE JACOFSZ., *Commissionairs* onder de firma van GOUDSMIT en VAN RAALTE, wonende te Leyden, en als zoodanig behoorlijk gepatenteerd, om te mogen verkrijgen „ Surseance van betaling, procedures „ en executien voor den tijd van twaalf Maanden." Het Hoog Geregtshof te 's Gravenhage, Eerste Civiele Kamer, (in welker handen dit Rekest is gesteld geworden.) heeft geordonneerd de Supplianten, benevens allen derzelver Crediteuren te compareeren op *Woensdag den dertigsten Januarij* 1828, voor de Heeren en Mrs. Jonkheer VAN HERZEELE en HAGEMAN, Raden in den Hove als Commissarissen die hun hooren zullen en den Rade rapport doen; — met bijvoeging, dat hetzij dezelve Crediteuren compareeren, dan niet, door het Hof zal worden geadviseerd als bevonden zal worden te behoren.

Wijders heeft het Hof aan de Supplianten verleend hangende de deliberatien van Zijne Majesteit den Koning, *provisionele Surseance van betaling en van alle regterlijke vervolgingen.*

Inmiddels kan van het ingediend Rekest en de balance daarbij overgelegd inzage genomen worden in *'s Gravenhage*, ten Kantore van Mr. JACOB GEORGE ALEXANDER CLANT, Procureur bij het Hoog Geregtshof, en te *Leyden* ten Kantore van de Supplianten GOUDSMIT en VAN RAALTE voornoemd.

*** De Crediteuren van den gefailleerden DIRK VAN HOUTEN, *Kuiper*, alhier woonachtig, worden bij deze opgeroepen om, volgens art. 502 van het Wetboek van Koophandel, binnen veertig dagen, dus vóór of op den 6 Februarij 1828, aan den Ondergeteekenden provisionelen Curator in den boedel van den gefailleerden voornoemd op te geven, uit welke somme zij Schuldeischers van gezegden gefailleerden meenen te zijn, en om de bewijzen hunner schuldvorderingen op zegel, tegen reçu, aan gemelden provisionelen Curator of wel ter Griffie der Regtbank van Eersten Aanleg alhier, in te leveren.

Tevens worden voormelde Crediteuren opgeroepen om te compareren op Maandag den 11 Februarij 1828, des voormiddags ten elf ure, op het Raadhuis dezer Stad, ter Kamer waar de Regtbank hare gewone zitting houdt, ten einde ingevolge art. 503 van het Wetboek van Koophandel, hunne pretensien in handen van den Wel-Edel Gestr. Heer Mr. AREND BERNARD SWART, Regter Commissaris in dit faillissement, te verifieren, en volgens art. 507 van gem. Wetboek, met eede te bevestigen, en zulks in persoon of door een behoorlijk gemagtigden vertegenwoordigd.

Leyden, den 24 December 1827. — P. G. HUBRECHT, *prov. Curator.*

*** Die iets te vorderen heeft van, of verschuldig is aan den Boedel van wijle Jonkvrouwe MARIA JACOBA VAN WESTREENEN, gewoond hebbende en overleden te Leyden, wordt verzocht daarvan, vóór of uiterlijk op den eersten Februarij 1828, opgave of betaling te doen, ten Kantore van den Notaris Mr. J. SCHELTUS, te Leyden voornoemd.

*** Mevrouw LASSERET, *Bloemen- en Modemaakster van het Hof te Brussel*, is te Leyden aangekomen, en is in het Logement *den gouden Leeuw* uitgepakt met een assortiment geklede en ongeklede Hoeden, Berets, Toques, Turbans, gemaakte Bloemen, Marabouts, Struisvederen, Paradijsvogels en allerhande MODE-WAREN; alles naar den nieuwsten smaak en pas uit Parijs ontvangen. Zij berigt tevens de Dames, dat zij Pluimen wascht en als nieuw verwt; zij zal niet langer dan tot Donderdag den 27 dezer in de Stad verblijven.

*** GROOTE RENTGEVENDE VASTE GOEDEREN EN ONDERSCHEIDENE FABRIEKEN, *geregtelijk getaxeerd op f 380039 N. Courant.*

Bij besluit van Z. M. den KONING DER NEDERLANDEN, in dato 31 Maart 1826, gemagtigd zijnde AANDEELEN uit te geven, zal met authorisatie van Z. M. den *Koning van Beijeren*, en onder guarantie van het Bankiershuis CHIRON SARASSIN et C°. te Frankfort a/m, gemelde Goederen worden uitgeloot.

Deze is de laatste Verloting, welke van dezen aard plaats zal hebben.

Deze rijke Bezitting, onder den naam van *KAHLER-, KRISTAL-, GLAS- en INDUSTRIE-WERK*, ligt nabij de Steden Frankfort a/m, Hanau en Aschaffenberg, en kan door hare vele takken van Nijverheid en rijke Voortbrengselen, onder de eerste aller inrigtingen van dien aard gerekend worden; hetzelve bestaat uit vele massieve Gebouwen, Fabriek en IJzersmederijen, Boerderijen, Molens, Brouwerijen, Stokerijen, Boerderijen en Pachthoeven, met 146 morgen best Wei- en Bouwlanden, Boomgaarden, Plantsoenen, Hopplantagien en Visscherijen, eene Vorstelijke Residentie voor den Bezitter, een groot Logement en een aantal Huizen voor de Administrateurs en Bewoonders, gelijk staande met een schoon Dorp. De Kansen zijn zoodanig verdeeld, zoodat er tot dusverre geene zoo voordeelige heeft plaats gehad. Wanneer men slegts de aanzienlijke prijzen in aanmerking neemt, niettegenstaande er twee derde minder Aandeelen dan in alle voorgaande zijn, daar, behalve de hoofdprijs, dewelke uit gemelde rijke Bezittingen bestaat, nog een groot aantal Geldprijzen zijn, als van *f* 10,000, *f* 3000, *f* 2000, *f* 1500, *f* 1000, *f* 500, *f* 200, *f* 100. zoo afgaande tot *f* 10, te zamen uitmakende *f* 422039 N. Courant. Geviseerde en geregistreerde Aandeelen zijn bij de Ondergeteekenden en hunne Correspondenten in alle plaatsen des Rijks verkrijgbaar: a *f* 10. 75 cts. per Aandeel, en de Beschrijving *gratis.*

L. DEUTZ et COMP., op den Dam, N°. 16, te Amsterdam.
St. Michielsplaats, N°. 574, te Brussel, en te Leyden bij den Heer
J. HAZENBERG, *Procureur.*

NB. NB. NB. Het HUIS en ERVE, met Koetshuis en Stalling, op het Rapenburg te Leyden, in publieke veiling opgehouden op Zaturdag den 15 December l. l., in het Heeren Logement aan den Burg aldaar, is UIT DE HAND TE KOOP of te HUUR, en te bevragen bij den *Metzelaar* FRANCHIMON, op de Apothecarsdijk, te Leyden voornoemd.

*** HOUT-VERKOOPING op de Grond van *KRONESTEYN*, aan Lammen, onder Soeterwoude, op DINGSDAG den 8 JANUARIJ 1828, des voormiddags ten 10 ure, van eene partij zware ESSEN, ELSEN, en WILGEN WERK- en BRANDHOUT.

Te Leyden bij de Wed. ANTHONY DE KLOPPER EN ZOON, op de Breedestraat.